

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

23 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Pasat Liliana, prin care a fost solicitată casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 noiembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Groza Iurie XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 20.03.2018 – 17.04.2018

instanța de apel: 14.05.2018 – 14.11.2018

instanța de recurs ordinar: 22.01.2019 – 23.04.2019

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, legal executată.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Edineț, sediul Briceni, din 17 aprilie 2018, Groza Iurie fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de:

- art. 264 alin. (4) Cod penal și condamnat la închisoare pe un termen de 3 (trei) ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 4 (patru) ani;

- art. 266 Cod penal și condamnat la închisoare pe un termen de 6 (șase) luni cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, i s-a stabilit pedeapsa definitivă închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 2 (două) luni cu executare în penitenciar de tip semiînchis, și cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 (patru) ani.

În baza art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului Groza Iurie pe un termen de probă de 4 (patru) ani, dacă el nu va săvârși o nouă infracțiune, îndreptățind prin comportare exemplară încrederea ce i s-a acordat.

În baza art. 90 alin. (6) Cod Penal, Groza Iurie a fost obligat să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

Măsura preventivă în privința inculpatului Groza Iurie, arestul preventiv a fost revocat și dispusă eliberarea imediată de sub arest.

Cerința acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Prima instanță, *examinând cauza în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, în sentință a constatat că, Groza Iurie la data de XXXXX, în jurul orei XXXXX, a condus autoturismul de model „Toyota Hilux”, cu n/î XXXXX, pe strada centrală din XXXXX, deplasându-se din direcția XXXXX, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, deplasându-se în mod haotic, virând pe acostament, a tamponat pietonul Harcenco Samuel, născut la XXXXX, domiciliat al XXXXX. Conform testării alcoolscopice, efectuate la 25.02.2018, concentrația de alcool în aerul expirat de Groza Iurie este de 0,86 mg/l., iar în proba biologică de sânge concentrația de alcool este de 2,40 g/l. Prin urmare, Groza Iurie a încălcat prevederile pct. 14 lit. a), pct. 45 subpunctul 1), 2) din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009, conform căroră: pct. 14 lit. a) - conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate; pct.45 subpunctul 1) - conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de starea psiho-fiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere, care iar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a autovehiculului, situația rutieră; pct. 45 subpunctul 2) - în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”.

În rezultatul accidentului rutier comis de către Groza Iurie, victimei Harcenco Samuel i-au fost cauzate leziuni corporale: traumatism cranio-cerebral închis; echimoze pe frunte; plăgi contuze pe bărbie și regiunea parietală; hemoragii în țesuturile moi pericraniene; fractură liniară de os occipital și bazei craniului; hematom subdural pe ambele emisfere; fractură așchiată a vertebrei 2 cervicale cu lezarea parțială a măduvei spinării. Conform raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX din XXXXX,

vătămarile corporale depistate au apărut în urma acțiunii unor corpuri dure-contondente cu diferite suprafețe de acțiune, adică în urma unui accident rutier și se califică ca vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în urma cărora a survenit decesul victimei, momentan.

Tot el, la data de XXXXX, în jurul orei XXXXX, fiind implicat în comiterea accidentului rutier la volanul autoturismului de model „Toyota Hilux”, cu n/î XXXXX, cu care a tamponat pietonul Harcenco Samuel, născut la XXXXX, în rezultatul căruia numitului i-au fost cauzate vătămări corporale grave, care au dus la deces, a părăsit locul accidentului rutier, deplasându-se la domiciliul său, unde a parcat automobilul, după care s-a culcat. Prin urmare, Groza Iurie a ignorat prevederile pct. 12 subpunctul 1) lit. a), c) și g) din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 conform căruia: conducătorul de vehicul implicat într-un accident în traficul rutier este obligat să oprească imediat vehiculul semnalizându-l în conformitate cu punctul 37 subpunctul 1) litera a) sau subpunctul 2) din Regulament; să acorde primul ajutor, să cheme ambulanța în cazul în care în accident au fost cauzate traumatisme persoanelor, iar dacă aceasta nu este posibil sau în cazurile de urgență - să asigure transportarea persoanei traumatizate la cea mai apropiată unitate medicală cu un vehicul de ocazie ori cu propriul vehicul, să declare la unitatea medicală identitatea sa, prezentând permisul de conducere sau alt act, precum și certificatul de înmatriculare a vehiculului, ulterior să revină la locul accidentului; să anunțe despre accident poliția și să rămână pe loc până la sosirea polițiștilor.

3. Sentința, pronunțată integral la 17 aprilie 2018, a fost atacată cu apel la 19 aprilie 2018, de către procurorul în Procuratura raionului Briceni, Cernei Adrian, prin care a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea de unei noi hotărâri, prin care Groza Iurie să fie recunoscut culpabil de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin. (4) și art. 266 Cod penal și să-i fie aplicată o pedeapsă în limitele art. 364¹ Cod de procedură penală, sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 2 (două) luni, cu privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe un termen de 4 ani și încasarea de la Groza Iurie, în contul statului, suma de 3180,00 lei, în calitate de cheltuieli judiciare, iar în rest sentința să fie menținută fără modificări.

3.1. În motivarea apelului, procurorul a menționat că:

- prima instanță just a concluzionat că vinovăția inculpatului Groza Iurie în comiterea infracțiunii imputate se confirmă prin totalitatea probelor administrate, însă pedeapsa numită este prea blândă;

- pe caz există circumstanțele la care a făcut referire instanța de judecată, și anume, prezența copilului minor la întreținere, comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni, însă aceste circumstanțe nu sunt suficiente pentru stabilirea pedepsei în raport cu împrejurările cauzei;

- prima instanță nu a respectat criteriile generale de individualizare a pedepsei și faptul că accidentul rutier s-a soldat cu decesul unei persoane minore, ceea ce denotă insuficiența condamnării cu suspendarea executării pedepsei;

- pedeapsa aplicată lui Groza Iurie este prea blândă și nu v-a atinge scopul pedepsei penale, nu v-a restabili echitatea socială, dat fiind faptul că inculpatul a încălcat grav regulile circulației rutiere, acțiuni soldate cu decesul persoanei minore;

- faptele comise de inculpat poartă un caracter periculos, iar tolerarea unui asemenea comportament se soldează cu urmări ce periclitizează activitatea întregului sistem de drept, diminuând imaginea organelor de ocrotire a normelor de drept în societate;

- prima instanță neîntemeiat a respins solicitarea privind încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 3180 lei suportate pe parcursul urmăririi penale pentru efectuarea expertizelor judiciare deoarece potrivit art. 227 și 229 Cod de procedură penală, aceste cheltuieli urmează a fi încasate de la inculpat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 noiembrie 2018, apelul procurorului a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că, prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în faptele incriminate și făcând o încadrare juridică corectă a acțiunilor lui Groza Iurie în baza art. 264 alin. (4) și art. 266 Cod penal.

Atât la faza urmăririi penale, cât și în instanța de fond și cea de apel, inculpatul Groza Iurie a recunoscut de la început și pe deplin fapta săvârșită, depunând sub jurământ declarații consecutive referitor la cele comise, acestea coroborând întru tot cu restul probelor administrate pe caz, ce se conțin în rechizitoriu și care au fost reflectate în partea descriptivă a sentinței.

La părerea instanței de apel probele administrate pe cauză corespund cerințelor stipulate de art. 93-101 Cod de procedură penală, adică sunt pertinente, concludente, veridice, utile pentru a putea fi puse la baza unei sentințe de condamnare, ele fiind în coroborare între ele și demonstrând vinovăția lui Groza Iurie în sensul învinuirii aduse, în deplină măsură.

Cât ține de pedeapsa penală, instanța de apel a considerat că prima instanță a aplicat inculpatului Groza Iurie o pedeapsă legală, întemeiată, motivată, echitabilă și proporțională faptelor de care acesta a fost învinuit și a cărui vinovăție a fost dovedită.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal în baza căruia este condamnat inculpatul. Categoria și termenul (limita) de pedeapsă este stabilit în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art.76-77 Cod penal a RM, precum și efectele acestora prescrise în art.78 Cod penal.

Instanța de apel, ținând cont de analiza cumulativă a criteriilor de individualizare a pedepsei și coroborarea probelor care furnizează informațiile respective, precum și indicarea temeiurilor care fundamentează proporționalitatea între scopul reeducării infractorului, prin caracterul retributiv al pedepsei aplicate și așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, a considerat că pedeapsa penală aplicată inculpatului Groza Iurie corect a fost stabilită sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani 2 luni cu suspendarea condiționată a executării ei pe 4 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe 4 ani, în acest sens concluzionând că prima instanță a dat deplină eficiență art. 2, 7, 16, 18, 61, 75, 76, 77, 84, 90, 264 alin.(4), 266 Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală și circumstanțelor cauzei, motivând în mod suficient soluția adoptată.

La fel instanța de apel a conchis că pedeapsa penală a fost individualizată corect, ținându-se cont de circumstanțele cauzei, probele administrate și prevederile legale. De asemenea sau luat în considerație atârănarea inculpatului față de fapta infracțională și consecințele ei, gradul de conștientizare a infracțiunii săvârșite și poziția succesului părții vătămate față de faptă, consecințele produse și pedeapsa stabilită.

Instanța de apel a evidențiat că prima instanță a reținut în sarcina inculpatului Groza Iurie, caracteristica pozitivă de la locul de trai XXXXX, prezența unui serviciu și ocupații stabile în cadrul Gospodăriei Țărănești, prezența unei familii cu un copil minor la întreținere, prezența domiciliului

permanent, studiile superioare, funcția de consilier în cadrul Consiliului Comunal al Primăriei sat. Corjeuți, r-ul Briceni, participarea activă la viața satului, comportamentul exemplar, lipsa la evidența medicului narcolog și psihiatru, lipsa anterioarelor condamnări și antecedentelor penale, lipsa antecedentelor contravenționale, repararea benevolă a pagubei, lipsa pretențiilor materiale și morale din partea succesorului părții vătămate, poziția succesorului părții vătămate, care a comunicat că-l iartă, inclusiv de pedeapsă și careva pretenții de ordin material sau moral nu are, căința sinceră și contribuirea la descoperirea infracțiunii, recunoașterea vinei pe tot parcursul procesului penal (urmărirea penală, instanța de fond și apel), acceptarea probelor acuzării și acordul procedurii simplificate de examinare a cauzei penale prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală, comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni, lipsa circumstanțelor agravante, atârnarea inculpatului față de faptă și conștientizarea acțiunilor ilicite săvârșite, circumstanțe care în ansamblu permit aplicarea art. 90 Cod penal.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a considerat că corectarea și reeducarea inculpatului v-a fi posibilă cu aplicarea unei pedepse penale de închisoare cu suspendarea ei condiționată, cu privarea de dreptul special, cu atât mai mult că termenul este aproape de maximul pedepsei stabilite de legislator. De asemenea și pedeapsa complementară de privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 4 ani v-a fi una echitabilă, rațională și proporțională faptei săvârșite.

Instanța de apel de asemenea a notat momentul profilactic, de corectare și reeducare prin faptul de arestare preventivă a lui Groza Iurie de la XXXXX și până când a fost pronunțată sentința - 17.04.2018. Aflarea pentru prima dată în penitenciar, în cazul dat a lui Groza Iurie, l-a determinat să evalueze și să conștientizeze acțiunile sale, consecințele lor și să se gândească la un comportament pe viitor fără a încălca legea penală. A făcut promisiuni de comportament legal și ireproșabil atât în instanța de fond, cât și cea de apel.

Cu referire la apelul procurorului în latura cheltuielilor judiciare instanța de apel a notat că prima instanță corect a trecut în contul statului cheltuielile judiciare deoarece, din materialele cauzei rezultă, că cheltuielile în sumă de 3399 lei țin de efectuarea expertizelor judiciare și altor acțiuni.

La acest capitol instanța de apel a evidențiat faptul că atât prima instanță în, cât și procurorul în apel, greșit au indicat suma cheltuielilor judiciare, 3180 lei, în loc de corect 3399 lei cum a solicitat în discurs procurorul în instanța de fond.

Din materialele cauzei rezultă, că a fost efectuată expertiza judiciară, fiind întocmite: raportul de constatare nr.2018 27 C 0038 din 26.02.2018 în sumă de 2660 lei (f.d.36-38), raportul de expertiză judiciară nr.2018 27 D 0060 din 01.03.2018 în sumă de 320 lei (f.d.75-76), testarea tehnică a automobilului în sumă de 50 lei (f.d.16-23, 47-51), testarea alcoolscoptică în sumă de 30 lei (f.d.24), analiza biologică a sângelui în sumă de 139 lei (f.d.117-118) cheltuieli de deplasare a grupei operative în sumă de 200 lei (f.d.6-25, 122), în sumă totală de 3399 lei.

Instanța de apel a statuat că expertiza judiciară și celelalte acțiuni reprezintă probe, care de rând cu celelalte probe acumulate pe parcursul urmăririi penale de către partea acuzării, au menirea a demonstra în instanță vinovăția inculpatului în comiterea faptei prejudiciabile imputate acestuia. Statul are obligația pozitivă de a colecta probe necesare în vederea constatării faptei penale, identificării făptuitorului și implicit asumarea cheltuielilor aferente procesului din contul statului – în cazul dat a cheltuielilor în sumă de 3399,00 lei pentru efectuarea expertizei medico-legale și acțiunilor menționate.

Drept urmare celor relatate, instanța de apel a menționat că în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat, dar nu a inculpatului, după cum a pledat procurorul.

În concluzie, a considerat corectă soluția primei instanțe referitor la trecerea cheltuielilor judiciare în contul statului, fiind adoptată o sentință legală, întemeiată și motivată.

5. Decizia instanței de apel, partea motivată a cărei a fost pronunțată la 12 decembrie 2018, a fost atacată cu recurs ordinar de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Pasat Liliana, la 12 decembrie 2018, prin care a solicitat casarea deciziei, și excluderea din pedeapsa aplicată inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, cu stabilirea unei pedepse de 3 ani 2 luni închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

5.1. În motivarea recursului, procurorul a menționat că:

- temei pentru declararea recursului ordinar constituie prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, deoarece s-a aplicat o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale, întrucât dispunând

suspendarea executării pedepsei cu închisoarea , instanța a aplicat o pedeapsă prea blândă inculpatului;

- pedeapsa stabilită de instanța de fond și menținută de instanța de apel în privința inculpatului Groza Iurie este contrară principiilor de individualizare a pedepsei penale, nefiind luat în considerație toate circumstanțele cazului și gravitatea infracțiunii;

- circumstanțele reținute de instanțe, cum sunt: caracteristică pozitivă la locul de trai, prezența unui serviciu și ocupații stabile în cadrul Gospodăriei Țărănești, funcția de consilier în cadrul Consiliului Comunal al Primăriei sat. Corjeuți r-nul Briceni, lipsa antecedentelor penale și contravenționale, sunt minime în raport cu gravitatea infracțiunii comise, iar gradul stării de ebrietate și părăsirea locului accidentului rutier măresc considerabil pedeapsa pentru inculpat;

- în sângele inculpatul s-a constatat o concentrație de alcool în mărime de 2,40g/l iar în aerul expirat 0,86 mg/l, în rezultatul accidentului rutier a decedat un copil de aproape 7 ani, iar după părăsirea locului accidentului rutier, inculpatul a plecat la domiciliul său și s-a culcat;

- instanțele de judecată au reținut în favoarea inculpatului că acesta deține funcția de consilier în cadrul Consiliului Comunal al Primăriei sat. Corjeuți r-nul Briceni, însă consideră că anume această funcție îl impune de a respecta legea și a avea o conduită ireproșabilă pentru a fi un exemplul pentru cetățeni;

- la fel instanța a reținut lipsa antecedentelor penale și contravenționale la inculpat, însă potrivit cazierului contravențional în perioada anilor 2011, 2015 în privința lui Groza Iurie au fost întocmite 2 procese contravenționale ce țin de încălcarea regulilor circulației rutiere.

6. Referință, asupra recursului ordinar, a fost depusă de către avocatul Ceachir Anatolie, prin care a solicitat respingerea recursului cu menținerea deciziei instanței de apel.

7. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis cu casarea parțială a sentinței și a deciziei instanței de apel, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, să caseze total sau parțial hotărârea atacată, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Din dispoziția legală menționată mai sus rezultă că, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel și de fond, inclusiv și

să le caseze parțial, în cazul constatării comiterii erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate.

Reieșind din prevederile alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Asupra temeiului de drept invocat de către recurent, Colegiul penal lărgit îl găsește incident speței, astfel fiind invocate prevederile pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în cazul când a fost aplicată pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale.

Din conținutul recursului declarat, rezultă că autorul acestuia își exprimă dezacordul aplicării de către instanțele de fond a prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei, stabilit inculpatului Groza Iurie pentru infracțiunile săvârșite, adoptând soluții eronate în acest sens, deoarece pedeapsa numită ultimului este neproportională circumstanțelor stabilite la caz, fiind una blândă, ce nu va atinge scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectarea persoanei vinovate și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și altor persoane.

Analizând hotărârile judecătorești atacate sub aspectul menționat, în raport cu circumstanțele cauzei, în prezenta speță, Colegiul penal consideră că, soluțiile instanțelor de fond în latura stabilirii modului de executare a pedepsei sunt neîntemeiate, la adoptarea cărora nu s-a ținut cont în deplină măsură de dispoziția alin. (1) art. 75 Cod penal, ce prevede că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.

În continuarea concluziilor sale, instanța de recurs relevă că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de lege, de care sunt obligate să se conducă instanțele de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Instanțelor de judecată, legea penală le acordă o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării pedepsei penale, luând în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana celui vinovat, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținând cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul notează că, persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată, iar după caz, instanța este în drept de a aplica și prevederile Părții Generale a Codului penal, inclusiv și ale art. 90 Cod penal, în cazul în care nu sunt careva impedimente.

Potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Prin urmare, termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește luând în considerație și de personalitatea infractorului, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii.

În prezenta cauză supusă judecării, se atestă că inculpatul Groza Iurie, potrivit art. 16 Cod penal, a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea a două infracțiuni, dintre care una gravă comisă din imprudență și una ușoară comisă cu intenție.

Din conținutul părții descriptive a hotărârilor atacate, Colegiul a stabilit că instanțele de fond au reținut un și de circumstanțe în sarcina inculpatului Groza Iurie care în opinia lor justifică aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal și anume: *caracteristica pozitivă de la locul de trai XXXXX, prezența unui serviciu și ocupații stabile în cadrul Gospodăriei Țărănești, prezența unei familii cu un copil minor la întreținere, prezența domiciliului permanent, studiile superioare, funcția de consilier în cadrul Consiliului Comunal al Primăriei sat. Corjeuți, r-ul Briceni, participarea activă la viața satului, comportamentul exemplar, lipsa la evidența medicului narcolog și psihiatru, lipsa anterioarelor condamnări și antecedentelor penale, lipsa antecedentelor contravenționale, repararea benevolă a pagubei, lipsa pretențiilor materiale și morale din partea succesorului părții vătămate, poziția succesorului părții vătămate, care a comunicat că-l iartă, inclusiv de pedeapsă și careva pretenții de ordin material sau moral nu are, căința sinceră și contribuirea la descoperirea infracțiunii, recunoașterea vinei pe tot parcursul procesului penal (urmărirea penală, instanța de fond și apel), acceptarea probelor acuzării și acordul procedurii simplificate de examinare a cauzei penale prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală,*

comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni, lipsa circumstanțelor agravante, atârănarea inculpatului față de faptă și conștientizarea acțiunilor ilicite săvârșite, însă Colegiul consideră că instanțele de fond nu au apreciat corespunzător anume faptul că Groza Iurie a comis două infracțiuni, dintre care una gravă din imprudență și una ușoară cu intenție, fiind în stare de ebrietate care s-au soldat cu decesul victimei cu vârsta de 7 ani.

În acest sens Colegiul susține argumentele recurentului, și anume faptul că în sângele inculpatul s-a constatat o concentrație de alcool în mărime de 2,40g/l iar în aerul expirat 0,86 mg/l, în rezultatul accidentului rutier a decedat un copil de aproape 7 ani, iar după părăsirea locului accidentului rutier, inculpatul a plecat la domiciliul său și s-a culcat.

Colegiul consideră că instanțele de fond nu au apreciat corespunzător comportamentul inculpatului după săvârșirea accidentului rutier precum și consecințele produse, eronat ajungând la concluzia că scopul legii penale va putea fi atins prin suspendarea executării pedepsei, or, aplicarea respectivei prevederi în prezenta cauză penală nu este proporțională faptelor și consecințelor produse, prin ce a fost adus atingere principiului echității pedepsei penale.

După efectuarea procedurii de individualizare și stabilire a termenului pedepsei cu închisoare, instanțele de judecată urmează să continue operațiunea de individualizare a acesteia, dar în aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa numită inculpatului, urmează a fi pusă în executare ori sub condiția personalității acestuia de a se corecta și resocializa se poate de concluzionat că, scopul pedepsei poate fi atins prin suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului pe o perioadă de probațiune.

Studiind minuțios lucrările dosarului, în raport cu concluziile instanțelor de fond, Colegiul penal lărgit consideră, că instanțele de grad inferior, la adoptarea soluțiilor în partea stabilirii executării pedepsei inculpatului, nu au ținut cont de toate criteriile de individualizare a pedepsei și incorect au conchis de a aplica prevederile art. 90 Cod penal în privința vinovatului.

Așadar, instanța de recurs notează că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnaților prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ei este un incident în viața acestora.

În același rând, Colegiul notează că, în textul art. 90 alin. (1) Cod penal, lexemul „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Îndeplinirea condițiilor de lege, poate fi aplicată sau exclusă la orice etapă a procesului penal, pentru înlăturarea erorii admise la etapa anterioară.

În cadrul instituției suspendării condiționate a executării pedepsei instanța după ce realizează individualizarea pedepsei prin determinarea concretă a acesteia în baza criteriilor generale de individualizare, completează acest rezultat printr-un act de individualizare a executării pedepsei.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei numită de către instanțele de judecată prin hotărâre de condamnare de a suspenda pe o perioadă anumită executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei, prevăzute de art. 90 Cod penal, se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii; circumstanțele cauzei și persoana infractorului; aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

În viziunea Colegiului, prima instanță și cea de apel insuficient au abordat condițiile ce vizează natura infracțiunii și faptul că scopul pedepsei poate fi atins fără executarea acesteia de către Groza Iurie.

Prin urmare, Colegiul reține că instanțele de fond nu au cercetat în măsură deplină consecințele produse în urma acțiunilor inculpatului Groza Iurie, inclusiv și prin comiterea unei infracțiuni cu intenție.

În opinia Colegiului, deși la caz a fost reținută circumstanța atenuantă de căință sinceră, judecarea cauzei fiind efectuată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, circumstanțe ce au stat și la baza stabilirii pedepsei minimale sub formă de închisoare, prevăzută de legea penală, totuși aceste circumstanțe sunt incomensurabile, în raport cu fapta comisă de inculpatul Groza Iurie și impactul social al acesteia, respectiv aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, nu este rațională și nu va atinge scopul legii penale, or, în sensul dat instanța de recurs consideră necesar de a reitera o parte din declarațiile martorului Harcenco Ada, reținute în sentință, potrivit cărora: „la data de XXXXX în jurul orei XXXXX a plecat cu copiii săi minori: Harcenco Samuel născut în anul 2011, XXXXX, la casa de rugăciuni, situată în XXXXX, unde s-au aflat aproximativ până la ora XXXXX. După aceasta, ea cu copiii săi și împreună cu XXXXX și alți locuitori ai

XXXXX mergeau spre casă pe traseul central al satului. Ea cu copiii săi mergea pe marginea dreaptă a carosabilului în direcția centrului satului, și anume, primul mergea fiul Samuel, după el - XXXXX și după ei mergea ea și în rând cu ea mergea XXXXX. La un moment dat a văzut că din direcția sat. XXXXX, se deplasa un automobil cu lămpile aprinse și cu viteză sporită. Ajungând aproape de ei acest automobil l-a tamponat pe fiul Harenco Samuel care era primul din toți care mergeau pe marginea carosabilului, cu partea din față a automobilului. După tamponare automobilul dat s-a deplasat cu viteză sporită pe lângă ei toți și fără ca să frâneze s-au să stopeze, s-a deplasat spre centrul s. XXXXX. Cei prezenți și ea au fugit la fiul Harenco Samuel care se afla culcat pe marginea dreaptă a carosabilului și când s-a apropiat de el, ultimul nu dădea semne de viață. În acel moment lângă ei a stopat un alt automobil, la volanul căruia se afla XXXXX care a transportat pe ea și fiul Samuel la spitalul din XXXXX raionul XXXXX, s-au întâlnit cu ambulanța, care mergea spre locul accidentului rutier și în continuare s-au deplasat cu ambulanța la spital. Pe drum medicii i-au comunicat că fiul său de la vătămările cauzate, era deja decedat și decesul a survenit chiar la momentul tamponării (f.d.80)”.

Astfel, instanța de recurs, în speța dată, găsește întemeiate argumentele invocate în recursul declarat de procuror precum că, suspendarea executării pedepsei stabilite inculpatului Groza Iurie nu este rațională și echitabilă în raport cu fapta comisă, iar aceste circumstanțe relevă faptul că unica și indiscutabila metodă de reeducare și corijare, este dispunerea executării reale a pedepsei stabilite de prima instanță, or, argumentele invocate la adoptarea soluției prin care instanța de apel s-a mizat pe circumstanțe ce reiese din personalitatea inculpatului, acceptarea opțiunii privind examinarea cauzei în procedură simplificată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, nu pot substitui gradul prejudiciabil al faptei comise, motivul, rezonanța infracțiunii și impactul acesteia asupra societății ce respectă regulile unanim recunoscute, prin urmare se constată că concluzia instanțelor de fond, precum că scopul legii penale poate fi atins și fără executarea pedepsei reale cu închisoare, aplicând prevederile art. 90 Cod penal, este eronată și neîntemeiată, urmând a fi exclusă.

Totodată, Colegiul consideră necesar de a menționa că în respectiva cauză nu se va considera faptul că prin această soluție se înrăutățește situația condamnatului, deoarece ca agravare a situației condamnatului se subînțelege situațiile de schimbare a soluției din achitare în condamnare, de încadrare juridică la o infracțiune mai gravă, sau un alt aliniat nou, literă, de înlocuire a sancțiunii cum ar fi a măsurii educative în pedeapsa

prevăzută de sancțiune, din amendă în închisoare, prin mărirea cuantumului aceleiași pedepse ori adăugarea la pedeapsa principală a pedepsei complementare, de aplicarea unor măsuri de siguranță la care nu fusese inițial condamnat, de reținere în recurs a stării de recidivă, a concursului de infracțiuni în loc de infracțiune continuă, situații de învinuire care esențial, după circumstanțe reale, diferă de cea de la început sau orice altă modificare a învinuirii, ce afectează dreptul inculpatului la apărare, întrucât prin excluderea art. 90 Cod penal, instanța de recurs schimbă modul de executare a pedepsei numite către instanțele de judecată prin hotărâre de condamnare constatând neîntrunirea condițiilor pe aplicare a acesteia.

În temeiul celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, recursul declarat de procuror cu privire la schimbarea modului de executare a pedepsei urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței și deciziei, în această parte, rejudecând cauza și pronunțând o nouă hotărâre, prin care va fi exclusă aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Pasat Liliana, casează, în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 noiembrie 2018 și sentința Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 17 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui *Groza Iurie XXXXX*, rejudecă cauza în această parte și pronunță o nouă hotărâre, prin care:

Groza Iurie XXXXX se consideră condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

Groza Iurie XXXXX se consideră condamnat în baza art. 266 Cod penal, la 6 (șase) luni închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, i-a fost stabilit definitiv lui *Groza Iurie XXXXX* pedeapsa închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 2 (două) luni, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 (patru) ani, cu dispunerea executării pedepsei - închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei stabilite lui *Groza Iurie XXXXX* urmează a fi calculat din momentul reținerii, cu includerea în acest termen a perioadei aflării în stare de arest preventiv de la *XXXXX* până la *XXXXX*.

În rest, dispozițiile sentinței și deciziei atacate, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 23 mai 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena